

[Formanden.]

til 1. marts 1972 i stedet for folketingsmand Per Hækkerup, der har ønsket at udtræde af repræsentantskabet.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Kirkeministeren (Arne Fog Pedersen): Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

I forbindelse med de i 1949 foretagne ændringer i menighedsrådsloven indføjedes bestemmelsen i lovens § 13, stk. 2, hvorved der åbnedes menighedsrådene adgang til at de kirkelige ligningsmidler at anvende et oprindelig meget beskedent — beløb til stedlige kirkelige formål. Efter en i 1955 stedefunden ændring af bestemmelsen kan beløbet også anvendes til formål, der vedrører stiftet som helhed.

Beløbet er gentagne gange forhøjet, således at maksimum i mindre sogne nu udgør 3.000 kr. og i større sogne 10.000 kr.

Beløbet kaldes i daglig tale for menighedsrådenes rådighedsbeløb. Denne betegnelse er rent sprogligt ikke ganske korrekt, idet der ikke er tale om et beløb, der står til fri disposition for menighedsrådene. Beløbet kan naturligvis kun anvendes til formål, der falder inden for bestemmelsens forudsætninger, og her har det stedse været en — også i praksis anerkendt og fastholdt — forudsætning, at beløbet ikke kan anvendes til formål, der naturligt henhører under det såkaldte frivillige kirkelige arbejde. Der har således ikke af beløbet kunnet ydes tilskud til kirkelige organisationer og institutioner. Det har ej heller været anerkendt, at beløbet kunne anvendes til dækning af udgifter i forbindelse med sammenkomster for medlemmer af menigheden eller drift af børnehaver og søndagsskoler. Anvendelsen af beløbet har derfor stort set været begrænset til de i bemærkningerne til lovforslaget nærmere omtalte foranstaltninger, som særlig har til formål at samle sognets beboere om kirkens gudstjenester m. v. I øvrigt har udgifterne til udgivelse af sognets kirkeblad mange steder beslaglagt den væsentligste del af beløbet.

I de senere år er der fra menighedsrådenes side jævnligt givet udtryk for ønske om, at anvendelsesområdet for rådighedsbeløbet

må blive udvidet, således at menighedsrådene sættes i stand til at støtte flere opgaver end hidtil af rådighedsbeløbet. Spørgsmålet om ændring af den gældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 13, stk. 2, blev på denne baggrund taget op til forlods behandling af den af kirkeministeriet nedsatte strukturkommission, som i 1966 har afgivet en betænkning specielt om dette spørgsmål.

Som nærmere omtalt i bemærkningerne til lovforslaget har forhandlingerne i strukturkommissionen, de senere fra alle vedkommende kirkelige instanser indhentede udtalelser og den stedefundne offentlige debat tydeligt vist, at der inden for kirkelige kredse hersker stor og principiel uenighed om, hvor grænserne for rådighedsbeløbets anvendelse bør sættes. For så vidt kunne man sige, at spørgsmålet ikke er tilstrækkelig afklaret til, at man bør betræde lovgivningsvejen, og det er da også grunden til, at man har tøvet med at fremsætte nærværende forslag.

Imidlertid synes det fremkomne at vise, at den herskende uenighed dybest set beror på divergerende kirkesyn. Når dette må erkendes at være tilfældet, er der næppe udsigt til, at der inden for en overskuelig tid vil kunne tilvejebringes en mere almindelig principiel enighed på dette område, og det skønnes da ikke rimeligt på ubestemt tid at udskyde en revision af bestemmelsen, når der dog er visse mindre udvidelser af anvendelsesområdet for beløbet, som der ikke er større uenighed om.

Formålet med den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsen, hvorefter der af rådighedsbeløbet kan ydes støtte til „foranstaltninger, som rådet skønner egnede til at fremme det kirkelige liv i sognet, pastoratet eller kommunen“, er da først og fremmest at tilvejebringe hjemmel for, at der administrativt kan åbnes mulighed for en videre anvendelse af rådighedsbeløbet end hidtil, alt efter hvad der til enhver tid må skønnes rimeligt og passende under hensyntagen til de før omtalte generelle forudsætninger for bestemmelsen. Det bemærkes i denne forbindelse, at det er anerkendt fra alle sider, at grænserne for beløbets anvendelse som hidtil må fastsættes administrativt, idet det ikke vil være muligt i loven nærmere at præcisere

[Kirkeministeren.]

de opgaver, som menighedsrådene kan varetage eller støtte med bidrag af rådighedsbeløbet.

Ved gennemførelse af den foreslåede ændring vil der efter min mening være tilvejebragt en smidig ordning, der vil gøre det muligt for den kirkelige administration at „følge med tiden“ på dette område. Efter lovændringens gennemførelse må det påregnes, at der tid efter anden vil kunne blive spørgsmål om at rykke grænserne for beløbets anvendelse længere ud. Større spring i udviklingen bliver der næppe tale om, hvilket allerede de begrænsede midler, som der vil kunne være tale om at stille til rådighed på dette område, vil hindre. I øjeblikket er det særlig visse grene af præsternes virksomhed blandt unge og gamle m. fl., som man — i modsætning til den hidtil fulgte praksis — kunne tænke sig at henvise til de opgaver, som kan støttes af rådighedsbeløbet. Det vil dog fortsat være et grundprincip, at der ikke kan ydes bidrag af rådighedsbeløbet til foranstaltninger, hvortil der kan opnås tilskud andetstedsfra i henhold til bestående eller kommende tilskudsordninger. Jeg tænker herved særlig på loven af 6. juni d. å. om fritidsundervisning af voksne.

Da det efter de gjorte erfaringer må anses for upraktisk at have beløbsrammerne fastsat i selve loven, og da det ydermere under den foreslåede ordning vil være vanskeligt at skønne over, hvilke beløb der fremtidig vil blive behov for, foreslås det at udelade beløbsrammerne af loven, således at maksimumsbeløbene fremtidig fastsættes administrativt.

Idet bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i øvrigt svarer til den nugældende, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om den amtskommunale beskatning.*

Forslaget går ud på med virkning fra den 1. april 1970 at inddrage bykommunerne, der efter kommunalreformens ikrafttræden vil være omfattet af de nye amtskommuner, under den amtskommunale beskatning, der

hidtil har været gældende for sognekommunerne. Der vil herefter blive pålignet ejendomme i bykommunerne amtskommunal grundskyld, ligesom det pålægges disse kommuner at svare et bidrag til vedkommende amtskommune. Det er regeringens tanke inden for et kortere åremål at søge denne beskatningsform afløst af en direkte indkomstbeskatning til amtskommunen jævnsides med den primærkommunale indkomstbeskatning. Når man ikke har fremsat forslag om, at en sådan beskatning indføres samtidig med kommunalreformens ikrafttræden den 1. april 1970, skyldes det, at man ikke har ment at burde belaste kildeskatteordningen, der iværksættes pr. 1. januar 1970, med den administrative komplikation, som en yderligere indkomstskat ville betyde. Når kildeskattesystemet er indarbejdet i praksis, må det imidlertid forventes, at en amtskommunal indkomstskat, opkrævet som kildeskat, ikke vil frembyde større problemer.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjær Rasmussen): Jeg tillader mig hermed for folketinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forbud mod registrering af politisk tilhørsforhold i efterretningsøjemed).*

Hovedtanken bag forslaget er et ønske om, at der tilvejebringes rimelige garantier for, at regeringsbeslutningen af 30. september 1968, hvorefter politiet ikke længere foretager registrering af medborgere alene på grundlag af disses lovlige politiske virksomhed, ikke fortaber sig i en tåge af lovprisninger, men at den følges op af et effektivt straffeværn.

Hvis nemlig regeringsbeslutningen blot kommer til at stå alene uden lovmæssige garantier for, at forbuddet mod politiske registreringer er effektivt, er der — tør jeg sige uden overdivelse — en vis risiko for, at der ikke vil kunne placeres noget ansvar i anledning af, at en eller anden nidkær efterretningsmand fortsætter registreringer af medborgere, der giver sig af med bestemte — i praksis venstreorienterede — aktiviteter.